

Nežádoucí účinky anticholinergik užívaných v léčbě hyperaktivního močového měchýře na centrální nervový systém

Adverse effects of anticholinergics used in the treatment of overactive bladder on the central nervous system

Jan Krhut^{1,2}, Kateřina Ryšánková^{1,2}, Roman Zachoval³

¹Urologická klinika FN Ostrava

²Katedra chirurgických oborů, LF OU Ostrava

³Urologická klinika 3. LF UK a FTN Praha

Došlo: 25. 6. 2024

Přijato: 19. 8. 2024

Kontaktní adresa:

prof. MUDr. Jan Krhut, Ph.D.
Urologická klinika FN Ostrava
Tř. 17. listopadu 1790
708 52 Ostrava-Poruba
e-mail: jan.krhut@fno.cz

Střet zájmů: JK – konzultant pro Stimvia, Medtronic, Coloplast, Promedon; přednášející pro Astellas; KR – bez střetu zájmů; RZ – konzultant pro Coloplast, Promedon.

Prohlášení o podpoře: Vznik této práce nebyl žádným způsobem podporován.

SOUHRN

Krhut J, Ryšánková K, Zachoval R. Nežádoucí účinky anticholinergik užívaných v léčbě hyperaktivního močového měchýře na centrální nervový systém.

Podávání anticholinergik je základem terapie hyperaktivního močového měchýře. Jejich efektivita byla prokázána v řadě velkých randomizovaných studií. V poslední době je věnována velká pozornost nežádoucím účinkům anticholinergik užívaných v léčbě hyperaktivního močového měchýře na centrální nervový systém.

Současná literární evidence ukazuje na sice nízké, ale reálné riziko zhoršení kognitivních funkcí a rozvoje demence při dlouhodobém užívání anticholinergik, zejména oxybutininu a tolterodinu. Před zahájením léčby anticholinergiky by měl být zvažován benefit a potenciální riziko u každého individuálního pacienta. Zvýšené opatrnosti je třeba zejména u pacientů s preexistujícím kognitivním deficitem. Při selhání léčby anticholinergiky nebo při výskytu nežádoucích účinků je třeba časně zvažovat nasazení léčby z dalších linií léčby.

KLÍČOVÁ SLOVA

Hyperaktivní močový měchýř, anticholinergika, muskarinové receptory, kognitivní postižení, demence.